

Sprawozdanie Zarządu Fundacji Niepodległości z działalności za rok 2024

Fundacja Niepodległości
ul. Bohaterów Monte Cassino 53
20-705 Lublin
biuro@fundacja-niepodleglosci.pl
data wpisu do KRS: 23.04.2004
numer KRS 0000204584
REGON: 432708428
Zarząd Fundacji na dzień 31.12.2024:
Przemysław Jacek Omieczynski – Prezes Zarządu
Krzysztof Bielak - Członek Zarządu
Jacek Robert Bury - Członek Zarządu
Janusz Maciej Szymczak – Członek Zarządu

Biuro Fundacji Niepodległości – równocześnie adres korespondencyjny:
ul. Skromna 5; 20-074 Lublin

Rok 2024 w działalności Fundacji to kolejny rok realizacji i rozwijania jej misji na różnych polach związanych generalnie z pamięcią historyczną, kształtowaniem postaw patriotycznych oraz pro-obronnych.

Nasze zawołanie „pamięć buduje tożsamość” realizowane było w różnych formach i na różnych polach (co opisujemy poniżej). Jak zawsze mieliśmy przede oczyma przede wszystkim młode pokolenia, zaś w tym roku z racji na sytuację wojenną w naszym regionie – części Europy - nadal zacieśniana była oraz pogłębiana wszechstronna współpraca z WP, zwłaszcza formacjami i jednostkami stacjonującymi i tworzonymi na Lubelszczyźnie.

Trwająca u naszych granic wojna wywołana przez Moskale powoduje m.in. pogłębiającą się tragedię humanitarną na Ukrainie i wśród Ukraińców (uchodźców). Tym bardziej, że agresor celowo atakuje obiekty cywilne, domy, osiedla i infrastrukturę krytyczną pozbawiając prądu, ogrzewania, wody miliony mieszkańców. Wywołuje to naturalny odruch serca wzmożenia zaangażowania w działania pomocowe dla wschodnich sąsiadów. Dążyliśmy również do utrzymania (we w miarę podobnym) zakresie działań z poprzednich okresów, które Fundacja od lat prowadzi na Ukrainie.

(Nadal – od momentu napaści moskalskiej na Ukrainę w tzw. pełnym wymiarze (24 lutego 2022 r.) - przy wejściu głównym do budynku w którym mieści się FN obok łopoczących – na stałe – naszych flag narodowych powiewają sino-żółte barwy ukraińskie).

Aktywność co do działań merytorycznych
objęła tradycyjne pola i obszar naszego zaangażowania.

1. Fundacja prowadziła następujące działania:

- a) **Pomoc dla walczącej Ukrainy.** Wyżej wspomniane wsparcie z Polski regularnie osobiście dostarczał na miejsce - terytorium Ukrainy członek zarządu Jacek Bury. Dzięki jego działaniom wsparcie uzyskał m.in. klasztor Zgromadzenia Sióstr Niepokalanego Poczęcia NMP w Jazłowcu, który przyjął rolę ośrodka schronienia dla matek z małymi dziećmi wewnątrzprzesiedlonych (ze wschodniej Ukrainy). To tymczasowy dom dla tych mam i ich dzieci, którym udało się uciec ze strefy bezpośrednich działań wojennych. Wsparcie to uległo specjalizacji i objęła nie tylko dary, pomoc materialną dla ludności cywilnej, ale i doposażanie walczących heroicznie z moskalską agresją żołnierzy ZSU (Zbrojnych Sił Ukrainy). Było to m.in. wsparcie zakupu drona zwiadowczego (obserwacyjnego) na front przez Dmytro Antoniuka (autora albumu-monografii "Zamki i rezydencje na Ukrainie, związane z polskimi rodami"; o czym będzie jeszcze poniżej w tym sprawozdaniu).
- b) Przedstawiciele FN również w tzw. środowisku oraz przestrzeni medialnej stale mobilizowali, wzywali do wzmożonej solidarności z napadniętymi w okrutny sposób i ze złamaniem wszelkich norm prawa międzynarodowego naszym najbliższym sąsiadem.
FN pozostawała członkiem (założycielem) „Razem dla Ukrainy” lubelskiej inicjatywy jednoczącej w pomocy dla naszych wschodnich sąsiadów różnorodne sektory – głównie środowiska biznesu i organizacji obywatelskich (ngo’s).
Włączyliśmy się w lubelskie obchody 10 rocznicy agresji moskalskiej na Ukrainę.
- c) Wolontariusze zorganizowani przez jak zawsze niezawodnego Jacka Burego – członka zarządu FN - z Lubelskiego Środowiska Żołnierzy 27 Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK oraz Ochotniczych Hufców Pracy kontynuowali prowadzone od kilkunastu lat porządkowanie cmentarzy na dawnych kresach wschodnich RP – głównie Wołyń i Podole. Z racji na wojnę na Ukrainie były to głównie osoby dorosłe. Zadbano nie tylko o miejsca wiecznego spoczynku, ale również przy okazji o upamiętnienia. Dla przykładu w lutym było to Podole: Jazłowiec - Taurów - Krzemieniec – Kowel.
Ku obopólnemu zadowoleniu w wielu miejscach prace te wykonywano razem z zaprzyjaźnionymi miejscowymi Ukraińcami oraz Polakami zrzeszeni w kresowych organizacjach polonijnych.
Działania te w dużej mierze prowadzone są wspólnie z konsulatem RP w Łucku.
- d) W 2024 roku Fundacja Niepodległości realizowała podjęte dwanaście lat temu **działania konserwatorskie na Ukrainie**, prowadzone w ramach szeroko rozumianej akcji przywracania pamięci o polskiej obecności na tym terenie. W

tym roku **kontynuowaliśmy działania w ramach projektu obejmujących konserwację polichromii w kościele parafialnym pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, Św. Krzyża i Św. Bartłomieja w Drohobyczu**. Był to już piąty etap prac. Rozpoczęto kompleksowe prace konserwatorsko-restauratorskie w prezbiterium. Konserwacji technicznej został poddany fragment sklepienia tej przestrzeni. Prezbiterium stanowi liturgiczne i artystyczne centrum świątyni. Obecnie jego estetyka jest zaburzona z uwagi na zły stan zachowania polichromii. Celem prac jest przywrócenie estetycznych i artystycznych wartości dekoracji malarskiej, która stanowi integralną część zespołu malowideł autorstwa Andrzeja Soleckiego (przy okazji, na podstawie odsłoniętej inskrypcji, udało się jednoznacznie ustalić imię autora polichromii, dotychczas znanego pod imieniem Antoni).

Uzyskany rezultat został wysoko oceniony nie tylko przez miejscową społeczność, lecz także przez specjalistów Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA.

Prace konserwatorskie wykonała Pani Małgorzata Dobrzyńska-Musiela (RESTAURO Sp. z o.o z siedzibą w Toruniu), mgr sztuki, konserwator malarstwa i rzeźby polichromowanej

Prace wykonane zostały zgodnie z przyjętym programem określonym w dokumentacjach konserwatorskich, w ramach Programu MKiDN: Dziedzictwo kulturowe - Ochrona dziedzictwa kulturowego za granicą. Działania dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego”.

- e) 18 maja w Lublinie, **w tzw. okragłą 80. rocznicę Bitwy pod Monte Cassino pod pomnikiem Bohaterom Monte Cassino w Lublinie** zorganizowaliśmy uroczystość z ceremoniałem wojskowym (o współpracy FN z WP będzie poniżej w 6 pkt. niniejszego sprawozdania). Obok posterunku honorowego wystawionego przez żołnierzy WP stanęli rekonstruktorzy Grupy Edukacji Historycznej w historycznych mundurach i z uzbrojeniem żołnierzy 2 Korpusu Polskiego, walczącego pod Monte Cassino pod dowództwem gen. Władysława Andersa. *(Więcej o działaniach Grupy Edukacji Historycznej oraz Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w niniejszym sprawozdaniu poniżej w 8 pkt. niniejszego sprawozdania „GEH i Muzea”).*

Obchody ubogaciły również oryginalne pojazdy bojowe z Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie. Ekspozowano z okresu II wojny światowej pojazdy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie - przede wszystkim służące w 2. Korpusie Polskim gen. Wł. Andersa oraz 1. Dywizji Pancerniej gen. St. Maczka. Były to m.in. samochód Willys Ford GPW „Jeep”. *(w barwach 15 kompani warsztatowo-remontowej 5 Kresowej Dywizji Piechoty), Daimler „Dingo” – opancerzony wóz zwiadowczy z Dowództwa 2 Korpusu Polskiego oznaczony na pancerzu napisem „NADZIEJA”(z 6. Pułku Pancernego „Dzieci Lwowskich” 2. Warszawskiej Brygady Pancerniej).*

Uroczystość pod pomnikiem, który stanął staraniem FN, poprzedziła Msza św. odprawiona w intencji Ojczyzny i żołnierzy 2. Korpusu Polskiego, w kościele pw. Niepokalanego Serca Maryi i św. Franciszka.

- f) 13-14 lipca odbyło się jubileuszowe **X Święto Strzelca Konnego w Hrubieszowie i Łotoszynie**. Fundacja Niepodległości aktywnie wspiera organizację wydarzenia, jako niezwykle atrakcyjną formę budowania pamięci historycznej. Poprzez odtworzenie Święta Pułkowego, wydarzenie upamiętniło słynną jednostkę, która przybyła do Polski z „Błękitną Armią” gen. Józefa Hallera.

Wydarzenie obejmowało dwudniowe odtworzenie tradycyjnego Święta Pułkowego 2 Pułku Strzelców Konnych wraz z towarzyszącymi mu festynami i pokazami sprawności kawaleryjskiej z udziałem zawodników z różnych stron Polski, rozgrywanymi w odniesieniu do regulaminu Mistrzostw Konnych Wojska Polskiego „Militari” z lat II RP.

W tym roku przebiegało ono według wyjątkowego scenariusza, ponieważ w sobotę 13 lipca 2023 r. elementem tradycyjnego Święta Pułkowego towarzyszyła przysięga nowych żołnierzy Dobrowolnej Zasadniczej Służby Wojskowej w 2. Hrubieszowskim Pułku Rozpoznawczym.

Jej ceremoniał został połączony z uroczystym Apelem Pamięci oraz złożeniem kwiatów i zapaleniem zniczy pod obeliskiem na terenie jednostki – upamiętniającym 2. Pułk Strzelców Konnych. Wieczorem tego dnia na terenach kolonii Łotoszyny (obrzeża Hrubieszowa) miał miejsce festyn muzyczny „Lata dwudzieste, lata trzydzieste”, zorganizowany dla mieszkańców wraz z Gminą Hrubieszów. W kawaleryjskim i tanecznym repertuarze z epoki wystąpili „Orkiestra Reprezentacyjna Oddziału Kawalerii Ochotniczej w barwach 20. Pułku Ułanów imienia Króla Jana III Sobieskiego” z Wierzawic k/Leżajska oraz Zespół Wokalny „Hubal” z Hrubieszowa. W niedzielę 14 lipca 2023 r. od rana odbywały się pokazy kawaleryjskie konkurs skoków przez przeszkody oraz konkursy w władaniu lancą i szablą, konno oraz festyn patriotyczny z „Kontynuacja dziedzictwa kawalerii” Kawaleryjski Memoriał Mjr. Michała Radziwińskiego, upamiętniający szefa wyszkolenia sportowego w 2 Pułku Strzelców Konnych w Hrubieszowie.

Zwieńczeniem jubileuszu były specjalne lekcje dla młodzieży Zespołu Szkół Nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Hrubieszowie (w tym dla klas mundurowych) o dziejach 2. Pułku Strzelców Konnych, jego historycznym wpływie na lokalną społeczność i o dziedzictwie jego tradycji. Przeprowadziliśmy je 22 października (wtorek).

- g) Kontynuowany był projekt **„Badania i upowszechnienie nowatorskich dokonań gospodarczych i społecznych Spółki Gazolina w II RP”**. W br. były to głównie działania medialne m.in. audycje o lwowskiej SPÓŁKA GAZOLINA i jej historii na antenach RADIA LUBLIN oraz TVP 3 LUBLIN, a także filmy zamieszczane w internecie (na YT). *Więcej o tych wydarzeniach w niniejszym sprawozdaniu poniżej w 10 pkt. niniejszego sprawozdania „Media...”*.

Projekt był dofinansowany przez Ministra Nauki i Edukacji w ramach programu Nauka dla Społeczeństwa.

- h) Rekonstruktorzy z Grupy Edukacji Historycznej oraz oryginalne pojazdy bojowe z okresu II wojny światowej stanowiące eksponaty fundacyjnego Muzeum Polskich Sił Zbrojnych uświetniali wiele rocznic, wydarzeń i uroczystości patriotycznych, w tym te najważniejsze święta narodowe jak 3 V, 15 VIII i 11 XI – zarówno w Lublinie, jak i poza nim. (Szerzej na ten temat w poniższych punktach niniejszego sprawozdania).
2. Fundacja współorganizowała, bądź uczestniczyła w komitetach uroczystości szeregu rocznic i wydarzeń o charakterze patriotycznym:
- a) 21 i 22 stycznia uczciliśmy 161 rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego. Poza tradycyjnymi obchodami w Lublinie – m.in. na nekropolii przy Lipowej wzięliśmy udział w obchodach w Nowym Stawie pod Lublinem, które poprzedziła uroczysta Msza św. w Nasutowie (w k-le pw. NMP Królowej Polski). Znajdują się tam mogiły uczestników bitwy z moskalami powstańczego V Oddziału Wojsk Narodowych Woj. Lubelskiego Kajetana Cieszkowskiego „Ćwieka”.
Przedstawiciele Fundacji tradycyjnie zapalili naszym bohaterskim przodkom tego zrywu niepodległościowego – kolejnej insurekcji narodowej - białe i czerwone znicze w wielu miejscach. Były to m.in. cmentarz w Szczebrzeszynie, Zwierzyniec, Wzgórza Polak - miejsca bitwy pod Panasówką, w Lublinie Krzyż Powstańczy na ul. Biernackiego (Kościół Karmelitów przy szpitalu Jana Bożego) oraz Grobowiec straconych Powstańców Styczniowych na cmentarzu przy ul. Lipowej, a także w Nowym Stawie (ówczesnych Brzezinach).
- b) 10 lutego pod pomnikiem Matki Sybiraczki na placu dzieci z Pahiatusa miały miejsce lubelskie uroczystości upamiętniające 84. rocznicę masowych deportacji Polaków na Sybir. Poprzedziła je Msza św. w intencji Polaków zmarłych i pomordowanych na zesłaniu sprawowana w k-le Wniebowzięcia NMP Zwycięskiej, tzw. pobrygidkowski. (Głównym organizatorem było zaprzyjaźnione XXVII Liceum Ogólnokształcące im. Zesłańców Sybiru w Lublinie).
- c) 1 marca obchodziliśmy Dzień Pamięci Niezłomnych Żołnierzy Wyklętych. Program Lubelskich uroczystości objął tradycyjnie jak co roku wiele z szeregu miejsc upamiętniających na terenie miasta walkę i kaźń Niezłomnych Żołnierzy Wyklętych, a jego zwieńczeniem była Msza św. w k-le Sanktuarium Świętej Rodziny. Naszych Bohaterów w tym dniu uczciliśmy m.in. w – Lublinie: przy Mogile – Pomniku Zamordowanych na Zamku Lubelskim w latach 1944-1954 na cmentarz przy ul. Unickiej, pod pomnikiem Zaporczyków na Placu Zamkowym oraz przy tablicach memoratywnych przy wejściu na Zamek Lubelski, pod pomnikiem NSZ, pod pomnikiem WiN oraz w Piaskach pod pomnikiem i na grobie sierż. Józefa Franczaka „Lalusia”, a także w Świdniku przy jego Pomniku popiersiu na Rondzie Żołnierzy Wyklętych.

- d) 2 kwietnia w kolejną rocznicę odejścia do Domu Ojca św. Jana Pawła II m.in. zapalaliśmy świece w oknach o godz. 9:37 PM Wcześniej o godz. 9:37 rano pod pomnikiem Homagium św. Jana Pawła II i bł. Stefana Kardynała Wyszyńskiego (Prymasa Tysiąclecia). w 19. rocznicę śmierci zebraliśmy się na dziedzińcu KUL aby i złożyć kwiaty i zapalić znicze m.in. przedstawiciele władz Miasta Lublin i Województwa Lubelskiego, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, WP (z LIT-POL-UKR Brygady Wielonarodowej), NSZZ Solidarność oraz organizacji społecznych (Związku Piłsudczyków, Związku Sybiraków, Civitas Christiana, Fundacji Niepodległości, Towarzystwa Edukacji Patriotycznej im. Gen. K. Ziemskiego ps. „Wachnowski”). Modlitwę za Ojczyznę zainicjował ks. prof. dr hab. Mirosław Sitarz (Prorektor KUL). Obchody poprowadził Zdzisław Niedbała (z Kancelarii Prezydenta Miasta Lublin).
- e) Dzięki staraniom Komitetu Budowy Pomnika H. Dekutowskiego ps. „Zapora” w Bełżycach i Fundacji Non Notus oraz Stowarzyszenia Żołnierzy i Przyjaciół AK i WiN cc. mjr. „Zapory” **17 marca 2024 r. w Bełżycach nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie pomnika H. Dekutowskiego ps. „Zapora”**. FN wspierało to dzieło, którego spirytus movens - pomysłodawcą, inicjatorem i Przewodniczącemu Stowarzyszenia Budowy (jednocześnie członkowi Grupy Historycznej WP ZGRUPOWANIE RADOSŁAW) był P. Rafał Dobrowolski. Uroczystość odsłonięcia i poświęcenia Pomnika poprzedziła oczywiście Msza Święta w kościele parafialny, pw. Nawrócenia św. Pawła. Zaś po miała miejsce część artystyczna w Miejskim Domu Kultury w Bełżycach.
- f) 16 kwietnia wzięliśmy udział w obchodach 14. Rocznicy Tragedii Smoleńskiej – uczczeniu jej ofiar. W L-nie miały one miejsce na Placu Litewskim poprzedzone Mszą św. w k-le pw MB Królowej Polski. Przedstawiciel Fundacji Niepodległości oddając cześć wszystkim Ofiarom Katastrofy zapalił białe i czerwone znicze pod pomnikiem i tablicą upamiętniającą w Lublinie śp. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego.
- g) W miesiąc po tym - 20 kwietnia mieliśmy przyjemności zaszczyt współuczestniczyć w **XI edycji Rajdu im. mjr. cc. ZAPORY**. Tym razem trasa sobotniego Rajdu wiodła tradycyjnie z Bełżyc do Poniatowej – via Zalesie, Trzciniec i Wronów (OSP). Dzięki wysiłkowi Komendanta Rajdu Rafała Dobrowolskiego oraz rekonstruktorom historycznym gł. z Bełżyc Rajd jak zawsze był profesjonalnie zorganizowany i pozostaje największym wydarzeniem upamiętniającym „Zaporę”. W tym roku szczególnie był start Rajdu, wymarsz jak zawsze z Rynku w Bełżycach ponieważ odbył się nareszcie spod wyżej wspomnianego pomnika naszego Bohatera.
- h) Wzięliśmy udział w uroczystościach uchwalenia Konstytucji 3 Maja w Lublinie; to wielkie polskie święto ubogaciła wystawa sprzętu bojowego z Muzeum Polskich Sił Zbrojnych wraz z obsługą Grupy Edukacji Historycznej w centrum miasta (opodal Placu Litewskiego) w ramach tzw. pikniku patriotycznego.

- i) 1 lipca w 455. rocznicę zawarcia Unii Lubelskiej uczciliśmy pamięć tego fundamentalnego aktu Rzeczypospolitej Obojga Narodów („jak równi z równymi – jak wolni z wolnymi”) pod Pomnikiem Unii Lubelskiej na Placu Litewskim.
- j) 11 lipca miały miejsce lubelskie uroczystości upamiętnienia ofiar Rzezi Wołyńskiej pod pomnikiem na Skwerze Ofiar Wołynia (przy ul. Głębokiej), który powstał m.in. staraniem naszej Fundacji. Poprzedziła je jak zawsze Msza św. za pomordowanych na Wołyniu i Kresach Południowo - Wschodnich w lubelskim kościele garnizonowym PW. Niepokalanego Poczęcia NMP.
- i) 1 sierpnia tradycyjnie o 5 PM upamiętniliśmy Godziny W - rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego – oddając cześć Bohaterom Powstania walczącym na barykadach oraz nie mniej dzielnej ludności stolicy. Przedstawiciel FN uczynił to tym razem w Białej Podlaskiej - zapalając białe i czerwone znicze.
- j) 15 sierpnia w rocznicę Victorii Warszawskiej - Święto Wojska Polskiego, a także dzień święta Kościelnego (w Kościele katolickim obrządku rzymskiego – tzw. łaciński) Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny oraz ludowego (związanego z pobożnością ludową) Matki Bożej Zielnej – powiązane ze zbiorami (nota bene na wschodzie np. Ukrainie w Kościołach chrześcijańskich trwa ono trzy dni) po Mszy Św. oddaliśmy cześć obrońcom naszych granic. Po oficjalnych uroczystościach podczas prezentacji mieszkańcom i odwiedzającym L-n turystom sprzętu wojskowego z Muzeum Polskich Sił Zbrojnych – Grupa Edukacji Historycznej na Placu Litewskim zaprezentowała oryginalne pojazdy bojowe i wyposażenie z okresu II wojny światowej – II Korpusu Polskiego gen. Andersa i 1 Dywizji Pancerniej gen. Maczka (stanowiące eksponaty naszego Muzeum Polskich Sił Zbrojnych).
- k) 19 października (tradycyjnie w 3 sobotę tego m-ca) wzięliśmy udział w IX MARSZU SZLAKIEM JÓZEFA FRANCAZAKA PS. „LALUŚ”. Jak co rok - odwiedziliśmy miejsca związane z walką i tragiczną śmiercią, zamordowaniem przez komunistów Ostatniego Żołnierza Niezłomnego, ale i pobliskie związane z martyrologią narodu polskiego podczas II wojny światowej.
Głównym organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Marsz Szlakiem Józefa Franczaka ps. „Laluś” oraz Rodzina Franczaków – Marka, syna „Lalusia”.
- l) 23 listopada (tradycyjnie w czwartą sobotę tego miesiąca) w kolejną rocznicę Wielkiego Głodu I poł. lat 30. XX w. na Ukrainie, a w zasadzie wielkich głodów z lat 1921-23, 1932-33, 1946-47 na Ukrainie wspomnieliśmy miliony (od 4 do 6) nie tylko Ukraińców, którzy wówczas zginęli. Uczyniliśmy to wspólną modlitwą, zapalonymi zniczami i kłoskami zboża. Jak co roku spotkaliśmy się w Lublinie wraz z ukraińskimi przyjaciółmi z Towarzystwa Ukraińskiego pod Pomnikiem Wielkiego Głodu (obelisk w kształcie wielce wymownego bochna chleba) obok ronda Metropolity P. Mohyły opodal Masztu Niepodległości.

3. Fundacja objęła patronatem (w tym honorowym) konkursy i inne wydarzenia dotyczące historii:

- a) Jak co roku wsparliśmy Międzyszkolny (o zasięgu ogólnopolskim) Konkurs „Co nam przekazują Zesłańcy Sybiru?” – w tym roku miała miejsce VIII jego edycja. Głównym organizatorem konkursu, którego uroczysta gala miała miejsce 13 lutego było XXVII Liceum Ogólnokształcące im. Zesłańców Sybiru w Lublinie. Konkurs odbył się tradycyjnie w trzech kategoriach: literackiej, multimedialnej i plastycznej i na dwóch poziomach wiekowych (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe oraz ośrodki wychowawcze).
- b) 1 marca Szkoła Podstawowa im. Jana III Sobieskiego w Zbiersku już po raz kolejny zorganizowała **Przegląd Twórczości o tematyce związanej z II wojną światową poświęcony w szczególności Żołnierzom Niezłomnym „KTO DZIŚ UPOMNI SIĘ O PAMIĘĆ...”**. Wydarzenie nie przypadkowo odbyło się on w dniu przeznaczonym na uczczenie pamięci Niezłomnych Żołnierzy Wyklętych. Adresowane było do uczniów powiatu kaliskiego (ziemskiego) i miasta Kalisza, który słowem i piosenką oddali hołd Bohaterskim polskim żołnierzom walczącym z obu okupantami -niemieckim i moskalskim - w ramach Polskiego Państwa Podziemnego oraz Podziemia Antykomunistycznego FN jako patron wydarzenia ufundował nagrody dla laureatów i wyróżnionych.
- c) 10 maja odbyła się uroczysta gala **XI ogólnopolskiego konkurs o ks. Stanisławie Konarskim „KSIĄDZ STANISŁAW KONARSKI – NASZ WSPÓŁCZESNY”**. Konkurs mający na celu upowszechnianie wiedzy o dokonaniach ks. Stanisława Konarskiego poprzez kształtowanie postaw i promowanie wartości, którym był wierny Wybitny Pijar odbył się w kategoriach prac literackie oraz prezentacje multimedialne. Od początku organizują go wspólnie Szkoła Podstawowa nr 1 im. ks. Stanisława Konarskiego w Lublinie oraz Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka im. Komisji Edukacji Narodowej w Lublinie. Wraz z naszą Fundacją wydarzenie patronatem objęli Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Stanisław Budzik, Metropolita Lubelski, Prowincjał Polskiej Prowincji Zakonu Pijarów, Marszałek Województwa Lubelskiego, Lubelski Kurator Oświaty oraz Prezydenta Miasta Lublin.
- d) Również w maju – 27 - odbyło się rozstrzygnięcie szóstej **edycji Wojewódzkiego Konkursu Recytatorsko - Plastycznego "Człowiek dla człowieka bratem"** organizowanego przez Szkołę Podstawową nr. 32 z Oddz. Integracyjnymi im. Pamięci Majdanka. W konkursie recytatorskim oraz plastycznym wzięli udział uczniowie ze szkół Lublina i Lubelszczyzny. W obydwu rodzajach konkursu były po trzy kategorie wiekowe -klasy I-III, IV-VI i VII-VIII. Konkurs odbył się pod honorowym Patronatem Lubelskiego Kuratora Oświaty oraz patronatów merytorycznych Fundacji Niepodległości i parafii pw. św. Maksymiliana Kolbe w Lublinie.

- e) 24 czerwca miała miejsce gala finałowa XIII edycji Ogólnopolskiego Konkursu "Żołnierze Wyklęci – Bohaterowie Niezlomni". Gł. organizator to Fundacja im. Kazimierza Wielkiego. Konkurs odbywał się w trzech kategoriach: literackiej, plastycznej i multimedialnej i w dwóch poziomach wiekowych (szkoły podstawowe i ponadpodstawowe). Uroczyste podsumowanie to dwudniowe wydarzenie. Galę z wręczeniem nagród – ufundowanych m.in. przez FN – poprzedziło tzw. zgrupowanie uczestników – laureatów zawierające m.in. zwiedzanie miejsc pamięci związanych z Bohaterami konkursu w Lublinie (np. Szlak Pamięci Żołnierzy Wyklętych, były obóz hitlerowski i NKWD na Majdanku) oraz regionie (m.in. grób i pomnik sierż. Józefa Franczaka ps. „Laluś” w Piaskach, były centralny obóz pracy/koncentracyjny w Krzesimowie, były bunkier kpt. Zdzisława Brońskiego ps. „Uskok” w Nowogrodzie, były obóz koncentracyjny Smiersz dla 27. WDPK w Kol. Skrobów).
- f) Wsparliśmy **6. Rajd Pamięci Stanisława Zięby "Tygrysa", który miał miejsce 7 września** na trasie Matczyn (kościół Wniebowzięcia NMP) przez Podole i Ignaców do Wojciechowa (ok. 10 km).
Celem Rajdu było upamiętnienie żołnierzy Armii Krajowej oraz wszystkich żołnierzy polskich walczących o wolność i suwerenność naszej Ojczyzny, zwłaszcza podczas II wojny światowej (pod okupacją niemiecką i moskalską). *Bohater tego wydarzenia to harcerz i żołnierz Kedywu Armii Krajowej. Stanisław Zięba "Tygrys" zginął w wieku zaledwie 20 lat na skraju wsi Ignaców w gm. Wojciechów w samotnej walce z Niemcami. W ramach akcji odwetowej oddział AK spacyfikował po kilku dniach posterunek niemieckiego okupanta znajdujący się w siedzibie urzędu gminy.*
Rajd organizował Komitet Patriotyczny im. por. Józefa Klarnera oraz Okręg Lublin Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. Współorganizatorem był zaś "Patriotyczny Stasin". Komendantem zaś Andrzej Moroz (Lubelski Okręg Światowego Związku Żołnierzy AK, Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych "Potrafisz").
- g) Dzięki współpracy z Panią Edytą Madej Fundacja Niepodległości była współorganizatorem **Wojewódzki Konkurs Piosenki "Jesienne Nutki 2024"**, który odbył się 8 listopada (piątek przed Świętem Niepodległości) w Młodzieżowym Domu Kultury „Pod Akacją” w Lublinie. W tym roku z racji na osiemdziesiątą rocznicę tego wielkiego zrywu niepodległościowego do piosenek polskich artystów dołączono repertuar z Powstania Warszawskiego. Cele konkursu są zbieżne z misją i wynikającym z jej realizacji działaniami FN, a główne z nich to: kształtowanie postaw patriotycznych, zainteresowanie środowiska szkolnego historią Polski, a szczególnie okresem Powstania Warszawskiego, integracja środowiska młodych wokalistów oraz promowanie młodych talentów wokalnych.
Konkurs dla uczniów szkół podstawowych odbywała się w trzech kategoriach wiekowych: klasy I – III, IV - VI i VII i VIII.

- h) 15 listopada miała miejsce we Włocławku dziesiąta już edycja Międzyszkolnego Konkursu Recytatorskiego Poezji Patriotycznej „A to Polska właśnie”.** Z racji na jubileusz dekady wydarzenie organizowanego przez Szkołę Podstawową Nr 3 im. Mikołaja Kopernika gala odbyła się w Sali Muzeum Diecezjalnego we Włocławku. Występujący uczniowie, ale również pedagodzy przygotowujący ich wraz z rodzicami dali wyraz pamięci o naszych dziejach oraz kultywują polską tożsamość poprzez poezję patriotyczną. Podczas konkursu młodzi uczestnicy prezentowali m.in. wiersze takich autorów jak Tadeusz Różewicz, czy współczesny Kazimierz Surzyn. Wszystkie utwory oczywiście związane z polską historią i tradycją. Konkurs jak zawsze jest okazją do wyrażenia ważnych dla Polaków uczuć i zaakcentowania wartości narodowych. Termin oczywiście nieprzypadkowy to uczczenie święta niepodległości w formie artystycznej. Wśród honorowych patronów konkursem wraz z FN znaleźli się Prezydent Miasta Włocławek, Biskup Włocławski Ks. Bp Krzysztof Wętkowski oraz Wydawnictwo Biały Kruk.

We wszystkich konkursach objętych patronatem FN ufundowaliśmy nagrody dla laureatów i wyróżnionych oraz drobne upominki dla głównych organizatorów.

4. Ponadto będąc zaproszonymi wzięliśmy udział w następujących wydarzeniach:
- a) 9 stycznia w Lublinie wzięliśmy udział w wydarzeniach upamiętniających 105. rocznicę zwycięstwa Powstania Wielkopolskiego, 85. rocznicy śmierci Romana Dmowskiego i Wojciecha Korfanteo, 150. rocznicy urodzin Wincentego Witosa, a także oraz 100. rocznicy reformy walutowej. Wydarzenie zorganizował Społeczny Komitet złożony z kilkudziesięciu organizacji obywatelskich z udziałem m.in. Fundacji Niepodległości. Wydarzenie miało miejsce w lubelskim Trybunale Koronnym.
- b) 16 stycznia, także w lubelskim Trybunale Koronnym wzięliśmy udział w spotkaniu opłatkowym z władzami miasta Lublina organizacji kombatanckich, kresowych, niepodległościowych. Podziękowania za wkład w rozwój miasta i życzenia noworoczne do licznie zebranych skierował Wiceprezydent Miasta Lublin M. Banach oraz Przewodniczący Rady Miasta J. Pakuła. Po wspólnej modlitwie nastąpiło wzajemne składanie życzeń przy łamaniu się opłatkiem oraz kolędowanie.
- c) 17 stycznia minęło pół wieku kiedy to na wieczną wartę odszedł jeden z najznamienitszych synów ziemi Lubelskiej - **generał brygady Karol Ziemski ps. „Wachnowski”**. „**Odchodzi od nas obywatel-żołnierz, szermierz Wolności, Prawdy, Dobra i Piękna.**” Tak w jednym z nekrologów żegnano gen. Karola Jana Ziemskiego zmarłego na wychodźstwie w Londynie. Pamo Nim uczciliśmy m.in. mszą św. w kościele pw NMP Królowej Polski w Nasutowie.

- d) 22 stycznia w święto narodowe Ukrainy – **Dzień Jedności i Niepodległości Ukrainy** - tradycyjnie w Lublinie przy pomniku ku czci żołnierzy armii Ukraińskiej Republiki Ludowej na cmentarzu prawosławnym przy ul. Lipowej miały miejsce uroczystości upamiętniające to ważne wydarzenie. Głównym elementem obchodów były prawosławne nabożeństwa żałobne za dusze żołnierzy ukraińskich oraz nabożeństwo dziękczynne za Ukrainę. Udział w wydarzeniu wzięli żołnierze, gł. ukraińscy Polsko - Ukraińsko – Litewskiej Brygady Międzynarodowej im. Wielkiego Hetmana Konstantego Ostrońskiego. Przedstawiciele Fundacji Niepodległości tradycyjnie zapalili białe i czerwone znicze – również na grobach Petlurowców.
- e) 14 lutego obchodziliśmy kolejną rocznicę powstania Armii Krajowej, a w zasadzie przemianowania nań ZWZ (nazwa konspiracyjna Polski Związek Powstańczy) i scalenia w jedną, oficjalną część Polskich Sił Zbrojnych - WP w okupowanej Ojczyźnie.
- f) 7 marca wzięliśmy udział w obchodach rocznicy śmierci - mord w ubeckiej katowni - legendy podziemia na Lubelszczyźnie mjr. cc. Hieronima Dekutowskiego „Zapory” i jego podkomendnych Niezlomnych Żołnierzy Wyklętych; gł. organizatorem było XXIX LO w L-nie im. cc. mjr. Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora” przy ul. Lipowej (gdzie znajduje się pomnik bohatera).
- g) 9 marca na lubelskim Skwerze Szewczenki (opodal ronda Metropolity P. Mohyły) tradycyjnie w dniu urodzin jednego z najwybitniejszych pisarzy – nie tylko ukraińskich - miało miejsce wspólne – dziesiąte już bodajże - czytanie poezji Tarasa Szewczenki. W tym roku wydarzenie (gł. organizatorem jest Towarzystwo Ukraińskie w Lublinie) można powiedzieć, że miało szczególny charakter - w kontekście bieżącej sytuacji, trwająca już ponad rok moskalskiej agresji na naszego sąsiada Ukrainę.
- h) 10 kwietnia br. w Muzeum Martyrologii „Pod Zegarem” – filii Muzeum Narodowego w Lublinie otwarta została wystawa „Kody Pamięci Więźniów Zamku Lubelskiego”. Muzeum –mieszczące się w byłej katowni niemieckiego gestapo, a następnie komunistów - uczciło w ten sposób skazanych wyrokiem Wojskowego Sądu Okręgowego 9 kwietnia 1945 roku 11 żołnierzy AK więźniów Zamku Lubelskiego i zamordowanych kilka dni potem.
- i) 13 kwietnia uczciliśmy **Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej**. Lubelskie uroczystości poza tradycyjnie Mszą św. w intencji jej ofiar miały miejsce pod Pomnikiem Katyńskim oraz na cmentarzu przy ul. Białej (gdzie znajduje się Symboliczna Mogiła Katyńska).
- j) 14 kwietnia wzięliśmy udział w lubelskich obchodach święta Chrztu Polski
- k) 27 kwietnia w Pliszczynie odbył się **5. Rajd Pamięci st. sierż. Walentego Waśkowicza „Strzały”**. Sobotnie wydarzenie miało również charakter rodzinny – w drugiej części przeszło w piknik historyczny połączony z

poczęstunkiem. Rozpoczęliśmy oczywiście uroczystą Mszą św. w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Pliszczynie. Następnie przemarsz trasą rajdu; zaspój nim piknik militarno - historyczny miał miejsce tradycyjnie na terenie parku przy klasztorze Księży Sercanów (z ogniskiem, poczęstunkiem, stoiskami grup rekonstrukcyjnych i organizacji proobronnych, strzelnicą, torem przeszkód, konkursami z nagrodami dla dzieci i młodzieży szkolnej).

- l) 8 maja obchodziliśmy w L-nie Dzień Zwycięstwa - upamiętnienie zwycięstwa nad hitlerowskimi Niemcami i zakończenia II wojny światowej w Europie.
- m) 16 maja obchodziliśmy 33. rocznicę rozpoczęcia służby Straż Graniczna. Dodatkowo było to dziesięciolecie współpracy naszej Fundacji z funkcjonariuszami nadbużańskiego oddziału Straży granicznej.
- n) 25 maja odbył się jubileusz **dwudziestolecia działalności Fundacji Kultury Duchowej Pogranicza**. Na ręce Prezesa FKDP ks. Mitrata Stefana Batrucha złożyliśmy gratulacje za tak owocną i jakże potrzebną nie tylko dla Lubelszczyzny działalność Fundacji. Zwłaszcza wkład we wzajemne poznanie się i wzrastanie przyjacielskich relacji na gruncie wartości chrześcijańskich Polaków i Ukraińców jest wielkim dziedzictwem FKDP jakie greko-katolicy lubelscy wnieśli i nadal aktywnie wnoszą w rozwój naszego regionu i obu sąsiedzkich krajów. Jednym ze sztandarowych działań FKDP do czasu agresji w pełnym wymiarze moskwińców na Ukrainę były pograniczne Dni Dobrosąsiedztwa. Wydarzenie miało miejsce w LCK (reprezentacyjnej sali im. A. Patka).
- o) 7 czerwca odbyły się uroczystości związane z **40-leciem zwycięskiej obrony Krzyża w Zespole Szkół Rolniczych w Miętnej** w powiecie garwolińskim. Program obchodów obejmował spotkanie młodzieży, Eucharystię, spotkanie absolwentów oraz wieczorne widowisko muzyczne skomponowane specjalnie na tę okazję. W wydarzeniu wziął udział Prezydent RP Andrzej Duda. Wśród uczestników spotkania był także Prezes Zarządu Fundacji Niepodległości Przemysław Omieczynski wraz z Małżonką. Był on uczestnikiem wspominanych wydarzeń w roku 1984, a jego Mama była wtedy nauczycielką ZSR w Miętnej i towarzyszyła uczniom w proteście. Protestujących objęły dotkliwe represje ze strony komunistycznych władz PRL. Dopelnieniem tej uroczystości był wernisaż **wystawy o obronie Krzyża tamże w 1984 r. przygotowanej w gmachu Sejmu RP** przez Biuro Edukacji Narodowej IPN. Wydarzenie miało miejsce w środę 12 czerwca 2024 r. W otwarciu wzięli udział m.in.: prezes IPN dr Karol Nawrocki, biskup siedlecki Kazimierz Gurda oraz sufragan Grzegorz Suchodolski, absolwenci szkoły, nauczyciele, samorządowcy, parlamentarzyści, w tym zaangażowani w powstanie wystawy „Obrona krzyża w Zespole Szkół Rolniczych w Miętnej w 1984 r.” posłowie Maria Koc i Mariusz Błaszczak. Wśród przedstawicieli protestującej wówczas młodzieży był Przemysław Omieczynski (obecnie Prezes FN). Zaś **22 października w Centrum Spotkania Kultur w Lublinie artyści uczyli**

pamięć obrońców Krzyża z Miętneho i ks. Jerzego Popieluszki premierowym widowiskiem „Nauka o miłości, odwadze i Krzyżu”.

- p) 9 czerwca na lubelskim Placu Litewskim Grupa Edukacji Historycznej Fundacji Niepodległości wraz z oryginalnymi pojazdami bojowymi – eksponatami – MPSZ w L-nie po raz kolejny wzięła udział w dorocznym **Festynie Edukacyjnym „Pasje Ludzi Pozytywnie Zakręconych”.**
- q) 10 czerwca w Świdniku wsparliśmy spotkanie nt. monumentalnej monografii-albumu "Zamki i rezydencje na Ukrainie, związane z polskimi rodami" z autorem Dmytro Antoniukiem.
Ukraiński krajoznawca i dziennikarz (ukraińskich i polskich środków społecznego komunikowania, m.in. Radio Wnet, red. „Czarnego nieba”) swą pasję podróżniczą przekuwa (nie tylko w tej publikacji) na świadectwa historii.
- r) **W Podolu k. Bełżyc 22 czerwca miała miejsce uroczystość ponownego posadowienia odrestaurowanego krzyża, który upamiętnia 80. rocznicę pomordowania partyzantów AK i mieszkańców wsi przez niemieckich okupantów.** Pomnik upamiętniający egzekucję znajduje się przy Rynku w Bełżycach. Wykonany przez Antoniego Wierzyńskiego krzyż umieścili przy drodze do Bełżyc na miejsce kaźni w 1944 ówczesni mieszkańcy Podola. Wydarzenie rozpoczęło się od przemarszu zgromadzonych ze wsi, po drodze mijając tablicę pamiątkową pomordowanych w latach 1939-44, pod odrestaurowany krzyż. Na miejscu uroczystość składała się przede wszystkim z modlitwy, poświęcenia krzyża, apelu pamięci oraz salwy honorowej ku czci pomordowanych. Poprowadził ją - w mundurze z epoki - Jacek Kozak. Również zaciągnięta warta honorowa rekonstruktorów przypominała tamte czasy. Przedstawiciel Fundacji skierował słowo do uczestników i tradycyjnie zapalił białe i czerwone znicze, zaś najmłodszy uczestnik uroczystości został obdarowany naszym komiksem „Przygody Misia Wojtka dzielnego żołnierza”.
- s) 4 lipca dzięki "Muzeum Ziemi Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej" (oddział Muzeum Narodowego w Lublinie) zorganizowane zostały uroczyste obchody **83. rocznicy mordu na profesorach lwowskich.** Miała ona miejsce na Wzgórzach Wuleckich, zaś dokonali jej niemieccy okupanci (niemalże zaraz po wkroczeniu do Lwowa).
Uroczystości miała miejsce przy pomniku Rozstrzelanych Profesorów Lwowskich przy ul. I. Radziszewskiego 11. Ważną jej częścią była modlitwa za Pomordowanych.
- t) 21 lipca miały miejsce obchody 44. rocznicy Lubelskiego Lipca. Uczczenie „Pamięci Bohaterów strajków Lubelskiego Lipca 1980” na Lubelszczyźnie zorganizował Region Środkowo-Wschodniego NSZZ „Solidarność”
- u) **21 lipca w Kolonii Zawalów 4** miały miejsce kolejne upamiętnienie przy **POMNIKU ŻOŁNIERZY INSPEKTORATU ZAMOJSKIEGO WiN** oraz **II INSPEKTORATU ZAMOJSKIEGO AK.**

Staraniem Rodzin Żołnierzy AK-WIN Zamojszczyzny na czele z P. Dariuszem Pilarskim przy wspomnianym upamiętnieniu złożono urnę z ziemią z miejsc pochówków i zbrodni popełnionych na Niezlomnych Żołnierzach Wyklętych Zamojszczyzny.

- v) 14 sierpnia w przeddzień święta Wojska Polskiego - dniu upamiętniającym przełomową podczas wojny z bolszewikami 1919-1921 Bitwę Warszawską wzięliśmy udział w akcji **Płomień Bratstwa 2024**. Od kilku lat m.in. w L-nie (ale i wielu innych miejscach w Polsce) uczciliśmy poległych wówczas a pochowanych na nekropolii przy ul. Lipowej w Lublinie żołnierzy polskich i ukraińskich uczestników walk tamtych lat. Modlitwę za zmarłych odprawili kapłani Prawosławnej Diecezji Lubelsko-Chełmskiej. Miejscowi Ukraińcy wraz z przedstawicielami kilku polskich organizacji obywatelskich – w tym Fundacji – włożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem i na grobach Petlurowców. Następnie – to nasza lubelska specyfika – uczyniliśmy to samo na mogiłach żołnierzy polskich, Legionistów Marszałka Piłsudskiego.
- w) 17 września w 85. rocznicę agresji Związku Sowieckiego na II RP – stanowiącej IV rozbiór RP przez Moskale wraz z niemieckimi agresorami w Lublinie odbyły się uroczyste obchody upamiętniające to tragiczne wydarzenie. Cześć ofiarom tej tragedii i szeregu wydarzeń jakie zapoczątkowała tradycyjnie oddamy przy pomniku Nieznanego Żołnierza na placu Litewskim oraz pod pomnikiem Matki Sybiraczki na Placu Dzieci z Pahlitua (obok Centrum Kultury). Rocznicę tą obchodzimy również jako Światowy Dzień Sybiraka.
- x) 22 września z inicjatywy "Ćwieków" ze Starościna (rekonstruktorzy V Oddz. Wojsk Narodowych Woj. Lubelskiego Kajetana Cieszkowskiego "Ćwieka") w Nowym Stawie w 161. rocznicę powstańczej bitwy (25 IX 1863) oddaliśmy hołd bohaterom poległym w niej i pochowanym w mogiłach pod Krzyżem.
- y) **3 października w Sosnowicy** (na skraju Polesia i lasów parczewskich) miały miejsce uroczystości **upamiętnienia żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza**. Zgodnie z tradycją rozpoczęły się Mszą św. w miejscowym kościele pw Trójcy Przenajświętszej. Następnie złożono kwiaty i zapalono znicze na grobach żołnierzy Wojska Polskiego poległych we wrześniu 1939 roku, a pochowanych na cmentarzu obok kościoła. Głównym punktem uroczystości było odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej żołnierzy KOP.
- z) 17-18 października Stowarzyszenie Środowisko Borowiczan – Sybiraków zorganizowało uroczystości upamiętniające 80. rocznicę deportacji żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego do łagrów NKWD w rosyjskich sowietach nr 270 Borowicze oraz 531 Swierdłowski. Byli to głównie żołnierzy AK, zaś poświęcony jest upamiętnieniu tych wydarzeń w Lublinie m.in. pomnik DLA PAMIĘCI... KU PRZESTRODZE znajdujący się na Skwerze Borowiczan przy ul. Nowy Świat.

- aa) 23 października w Wytycznym miały miejsce uroczyste obchody **stulecia powołania Korpusu Ochrony Pogranicza**. Ta elitarna formacja wojskowa II RP broniąca naszych wschodnich granic właśnie pod Wytycznym stoczyła ostatnią bitwę z moskalami podczas wojny obronnej 1939 r. przedstawiciel Fundacji podczas uroczystości złożył gratulacje efektywnej służby na ręce Komendanta głównego SG oraz naszego komendanta – tj. NOSG gen. J. Szcząchora.
- bb) **1 listopada zgodnie z tradycją zainicjowaną przez Prezesa Fundacji Niepodległości Przemysława Omieczynskiego, który wraz z Rodziną odwiedził wiele miejsc pamięci, grobów, mogił tych którzy oddali życie walcząc o wolną, niepodległą Polskę zapaliliśmy biały i czerwone znicze w wielu takich miejscach wędrując do grobów rodzinnych w okresie Wszystkich Świętych oraz Dnia Zadusznego (Święta Zmarłych, 1-2 XI).**
Tak jak w poprzednich latach modlitwą z ufną wiarą w świętych obcowanie i symbolicznym światłem – zniczami uczciliśmy naszych bohaterskich poprzedników z różnych okresów dziejów Ojczyzny m.in. w: Szczepieszynie (żołnierzy WP poległych w Wojnie obronnej 1939 r.), na Wzgórzu Polak (Marcina Borelowskiego ps. Lelewel i Powstańców Styczniowych poległych w Bitwie pod Panasówką oraz wspierających ich ochotników z Węgier), Zwierzyńcu (m.in. grób Klukowskich), Zakopanem (na Pęksowym Brzysku – Kurierów Tatrzańskich), Strabli (Podlasie - grób sierż. AK – NZW oraz zbiorowej mogile żołnierzy 23 Pułku Ułanów Grodzieńskich), Białej Podlaskiej (kwatery Żołnierzy WP z 1920 r. i mogiły rozstrzelanych przez niemieckich okupantów w czerwcu 1941 r.), Bartoszycach (Krzyż Pamięci Ofiar Sybiru, Krzyż Żołnierzy WP oraz Formacji Niepodległościowych, a także popiersie Marszałka J. Piłsudskiego), Piaskach (grób i pomnik „Lalusia” – sierżanta Józefa Franczaka ostatniego Niezłomnego Żołnierza Wyklętego) i oczywiście Lublinie.
- cc) 11 listopada w 106. rocznicę Odzyskania Niepodległości uczciliśmy święto narodowe uczestnicząc aktywnie w jego obchodach – sprawie w Lublinie, które miały miejsce na Pl. Litewskim. Prezes Zarządu Przemysława Omieczynskiego jest członkiem Komitetu Honorowego – przy Wojewodzie Lubelskim - Obchodów Narodowego Święta Niepodległości 11 Listopada.
- dd) Na zaproszenie **Prezydenta RP Andrzeja Dudy w stołecznych obchodach Święta Niepodległości 11 listopada po raz kolejny wziął udział Prezes Fundacji Niepodległości.**
- ee) W ramach obchodów Święta Niepodległości ulicami Warszawy przeszedł kolejny - **15 już - Marsz Niepodległości**. W tym roku pod jakże frapującym hasłem: „Wielkiej Polski moc to my!”. Jak co roku wziął w nim udział Prezes Zarządu Fundacji Niepodległości Przemysław Omieczynski wraz z rodziną - małżonką Lucyną oraz synami Stasiem i Jasiem.
- ff) 10 grudnia w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie odbyła się premiera opracowania naukowców z

Politechniki Lubelskiej i Państwowego Uniwersytetu w Samarkandzie: **Wokół opowiadania "Trębacz z Samarkandy"**. W sprawie wydarzenia wzięli udział rekonstruktorzy z Grupy Edukacji Historycznej Fundacji Niepodległości w oryginalnych mundurach i z wyposażeniem żołnierzy Armii Polskiej na Wschodzie - 2 Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa. Spotkanie rozpoczęło się od odtworzenia Hejnału Mariackiego przy użyciu oryginalnej wojskowej trąbki sygnałowej z kolekcji naszego Muzeum Polskich Sił Zbrojnych.

gg) **13 grudnia w 43. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego** podczas lubelskich obchodów tego wydarzenia oddaliśmy hołd tym wszystkim, którzy w różnorodny sposób stawili wówczas opór komunistycznej opresji - zamachowi stanu, wojnie wypowiedzianej narodowi. Wszystkim tym, którzy ponieśli ofiary w walce o wolną i niepodległą Polskę w okresie wojny jaruzelsko - Polskiej, zwłaszcza jego ówczesnej masowej reprezentacji narodu NSZZ SOLIDARNOŚĆ.

hh) 22 grudnia tradycyjnie **w trzecią niedzielę grudnia** odbyły się **obchody rocznicy Sonderaktion na Kalinowszczyźnie. Zbrodnicza akcji „niszczenia elit państwa polskiego” rozstrzelania w wigilie (23 grudnia) 1939 r. więźniów Zamku Lubelskiego profesorów KUL oraz przedstawicieli polskiej inteligencji z Lubelszczyzny**. Uczestnicy uroczystości najpierw wzięli udział na we Mszy św. w intencji Polaków z Lubelszczyzny zamordowanych przez okupantów niemieckich w kościele Salezjanów PW Matki Bożej Wspomożenia Wiernych. Kontynuacja miała miejsce pod pomnikiem przy ul. Kalinowszczyzna upamiętniającym ofiary egzekucji dokonanej/yh przez Niemców. Po odczytaniu apelu pamięci zapalono znicze i złożono kwiaty.

5. Przypadł nam smutny obowiązek ostatniego pożegnania wielu zasłużonych żołnierzy Polskiego Państwa Podziemnego oraz wybitnych postaci życia publicznego, a także naszych bliskich:

a) 11 stycznia odszedł do wieczności Adam Chłopek – pedagog, społecznik, strażnik tożsamości narodowej, wielki orędownik polskości na Ukrainie.

Założyciel i dyrektor Polskiej Sobotniej Szkoły im. św. Królowej Jadwigi w Drohobyczu, funkcjonującej od 1993 r.; Członek Zarządu Federacji Organizacji Polskich na Ukrainie od 2000 r.; Prezes Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie i inicjator powstania oraz dyrektor Ogólnoukraińskiego Metodyczno - Koordynacyjnego Centrum Nauczania Języka i Kultury Polskiej przy Zjednoczeniu Nauczycieli Polskich od 1998 r.; inicjator utworzenia Domu Polskiego w Drohobyczu. Wspólnie z naszą Fundacją w 2017 r. zainicjował program badań i konserwacji XVIII w. polichromii w kościele parafialnym (pochodzącym z XV w.) pw. Wniebowzięcia NMP, św. Krzyża i św. Bartłomieja w Drohobyczu. W efekcie m. in. Jego starań w 2019 r., został wykonany pierwszy etap konserwacji polichromii w kaplicy św. Anny tego kościoła. W 2018 r. przeprowadził remont I kondygnacji dzwonnicy przy tym kościele, adaptując

pomieszczenie na potrzeby wystaw czasowych. Również z jego inicjatywy wykonano konserwację ołtarzy – barokowego i neobarokowego oraz rokokowej ambony – w kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia NMP w Rudkach.

We współpracy z parafią zorganizował na terenie kościelnym Izbę Pamięci Aleksandra Fredry.

Wszechstronna działalność Adama była dostrzegana i doceniana – otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień, m.in. został odznaczony przez prezydenta RP Andrzeja Dudę Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski „za wybitne zasługi w rozwijaniu polskiego systemu oświatowego, za działalność na rzecz polskiej mniejszości narodowej na Ukrainie”.

b) 20 marca w Rogóźnie odbył się pogrzeb Stanisława Marciniaka ps. "Niewinny". Bóg - Honor - Ojczyzna te słowa które padły w Rogóźnie podczas uroczystości pogrzebowych Stanisława Marciniaka ps. Niewinny najlepiej charakteryzują jego postać - drogę życiową, wartości którymi się kierował na co dzień. Wybrzmiały one wyjątkowo autentycznie na tej prowincjonalnej ziemi (bo i Lubelszczyzna za takową uchodzi, a i gmina Ludwinów nie jest jej centrum), która jest jednak esencją Polskości - właśnie dzięki takim postaciom jak śp. "Niewinny" Niezlomny Żołnierz Wyklęty.

c) 11 kwietnia minęła niestety **dziesiąta już rocznica śmierci „Dobry Duch Polesia” – Kustosz Pamięci Narodowej na Wołyniu i Polesiu wołyńskim Anatola Sulika.** Był on niestrudzonym odkrywcą i opiekun upamiętnień memoratywnych związanych z Polskością na tamtych ziemiach. Warto przypomnieć, że Anatol odszedł do Pana, tak jak żył - odwołał został „ze służby” w czasie inwentaryzacji cmentarza w Równem. Dzięki jego pracy, wielu ludzi mających korzenie na Wołyniu mogło dotrzeć na odnalezione nekropolie i miejsca spoczynku swoich bliskich.

d) Ponadto obchodziliśmy kolejne rocznice odejścia do wieczności naszych przyjaciół: drugą ks. Andrzeja Kwiczalę- 4 lipca) i Jurka Drąga (3 sierpnia); trzecią Adama Brońskiego (6 sierpnia, - syna legendarnego kpt. Zdzisława Brońskiego ps. „Uskok”, z-ca dowódcy mjr. cc. H. Dekutowskiego „Zapory”), oraz dwudziestą drugą por. Rafała Gan – Ganowicza (20 listopada).

6. Współpraca z Wojskiem Polskim:

Wymieniona została - po części - w powyższych punktach, a także zawarta będzie w pkt. 8 niniejszego sprawozdania.

Natomiast na stałe utrzymywaliśmy bieżącą współpracę starając się ją rozwijać zwłaszcza z:

- 2 Lubelską Brygadą Obrony Terytorialnej
- 19 Brygadą Zmechanizowaną im. gen. Franciszka Kleeberga (wchodząca w skład 18. Dywizji Zmechanizowanej im. gen. broni Tadeusza Buła).
- LITPOLUKRBrig. Polsko-Litewsko-Ukraińską Wielonarodową Brygadą.

- 19 Nadbużańską Brygadą Obrony Terytorialnej (19 NBOT) – nowo powstałym (na terenie Lubelszczyzny) związkim taktycznym Wojsk Obrony Terytorialnej Wojska Polskiego.
- zapoznaliśmy się z tworzącą się na Lubelszczyźnie 18 Brygadą Zmotoryzowaną.

- a) Uczestniczyliśmy podczas uroczystości złożenia przysięgi wojskowej przez żołnierzy WOT – 2 LBOT m.in. 30 listopada w koszarach w Lublinie, kiedy to połączono to wydarzenie z obchodami Nocy Listopadowej – wybuchu powstania z 1830 r.

Często przy tej okazji rekonstruktorzy z GEH tworzyli komponent oprawy historycznej tych podniosłych zwłaszcza dla rodzin nowych żołnierzy, jak i społeczności lokalnych uroczystości.

- b) 24 sierpnia w Lublinie na terenie jednostki wojskowej na Majdanku obchodziła swoje święto 2. Lubelska Brygada Obrony Terytorialnej im. mjr. Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora”. Z tej okazji odbył się pierwszy Wojskowo-Rodzinny Piknik Integracyjny dla rodzin żołnierzy, przyjaciół i sympatyków Brygady. Na uczestników czekały między innymi pokazy sprzętu wojskowego, występ Orkiestry Reprezentacyjnej Wojsk Obrony Terytorialnej oraz pokaz musztry paradnej. Wydarzenie rozpoczęło się po uroczystości przysięgi wojskowej 56 nowych żołnierzy 2LBOT. Siedmiu żołnierzy lubelskiej brygady, którzy ukończyli kurs podoficerski Wojsk Obrony Terytorialnej SONDA, odebrało promocje na stopień kaprała. Włączyliśmy się w to wydarzenie zarówno od strony organizacyjnej, jak i oprawy uroczystości.
- c) 31 sierpnia br. w Chełmie wzięliśmy udział w I świecie 19. Nadbużańskiej Brygady Obrony Terytorialnej im. Gen. W. Orlik - Rückemana. Najważniejszym punktem wydarzenia było uroczyste złożenie przysięgi wojskowej przez kilkudziesięciu nowych żołnierzy, którzy zdecydowali się przejść szkolenie podstawowe w ramach 'Wakacji z WOT'. Nowi terytorialsi po intensywnym szkoleniu zasilili szeregi Wojska Polskiego w ramach 5 rodzaju sił zbrojnych – obrony terytorialnej.
- d) 20 września wzięliśmy udział w świętowaniu dziewięciolecie istnienia Wielonarodowej Brygady LITPOLUKRBRIG, stacjonująca w Lublinie. Jednostki wojskowe afiliowane do LITPOLUKRBRIG pozostają w strukturach Sił Zbrojnych Litwy, Polski i Ukrainy do momentu aktywacji Brygady do udziału w operacjach międzynarodowych.
- Fundacja Niepodległości współpracuje z Wielonarodową Brygadą od jej powstania w roku 2014.*

Współpraca ze służbami mundurowymi dotyczy również Straży Granicznej (formalnie podporządkowana MSWiA) – zwłaszcza Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej. *Należy pamiętać, że w kontekście wojny na Ukrainie, a zwłaszcza ataku na naszą granicę od strony Białorusi SG jest na pierwszej linii działań zabezpieczających bezpieczeństwo na wschodnich rubieżach. Intensyfikacja naszej współpracy z SG - datuje się od 2014 roku przy okazji*

projektu „Rok Żołnierzy Tułaczy”. Od tej pory zwłaszcza w kwestii dbania o polskie miejsca pamięci, w szczególności na tzw. kresach wschodnich II RP współdziałamy w wieloma PSG NOSG. Skorzystaliśmy z niezawodnej pomocy oficerów SG przy dystrybucji w tzw. terenie – prowincji nasze publikacji nt. Powstania Styczniowego (vide pkt. 7a – poniżej).

- e) **Na zaproszenie 1 Warszawskiej Brygady Pancерnej w sobotę 5 października br. Grupa Edukacji Historycznej (GEH) wraz z pojazdami bojowymi z Muzeum Polskich Sił Zbrojnych (na Zach.) w Lublinie wzięły udział festynie organizowanym przez tę jednostkę pancerna wchodząca w skład 18 Dywizji Zmechanizowanej im. gen. broni Tadeusza Buка.**

Rekonstruktorzy Fundacji Niepodległości odtwarzający w oryginalnym umundurowaniu i wyposażeniu (m.in. w broń) żołnierzy PSZ na Zach. z czasów II wojny światowej zaprezentowali publiczności spośród eksponatów Muzeum Fundacji M16 MGMC „Half-Track” – półgąsienicowy transporter opancerzony z przeciwlotniczą baterią 4 najcięższych karabinów maszynowych kal. 12,7mm (z 1. DPanc.) – zwany „maszynką do mięsa” z racji skuteczności przy zastosowaniu go do walk lądowych, ostrzału piechoty oraz Daimler „Dingo” – opancerzony wóz zwiadowczy z Dowództwa 2 Korpusu Polskiego oznaczony na pancerzu napisem „NADZIEJA” (z 6. Pułku Pancерnego „Dzieci Lwowskich” 2. Warszawskiej Brygady Pancерnej).

Przy okazji można było także nabyć komiks wydany przez Fundację „Przygody misia Wojtka, dzielnego żołnierza” aut. Anny Niedzieli Strobel (tekst) oraz Krzysztofa Kokoryna (rysunki).

7. Działalność wydawnicza:

- a) Dzięki pozyskaniu wsparcia finansowego ze środków Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych wydaliśmy publikację pt. - **„POCZET BOHATERÓW POWSTANIA STYCZNIOWEGO NA LUBELSZCZYŹNIE w 160. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego”.**

Wydawnictwo w przystępny sposób choć po części przedstawia wkład naszego regionu - jednego z aktywniejszych obszarów walk powstańczych – w największy zryw niepodległościowy podczas zaborów. Publikacja zawiera m.in. graficzne biogramy ośmiu spośród wielu bohaterskich Powstańców związanych z Lubelszczyzną. Po części losy powstańcze przedstawiamy w oparciu o V Oddział Wojsk Narodowych Województwa Lubelskiego Kajetan Cieszkowski „Ćwieka” z podlubelskiego Starościna. Grupy Rekonstrukcji Nasutowski Oddział Ćwieków (afiliowanej przy Towarzystwie Patriotycznym im. gen. Karola Ziemskiego w Nasutowie) oraz Stowarzyszenie Historyczne im. Piątego Oddziału Wojsk Narodowych Województwa Lubelskiego zwanego "Ćwiekami" użyczyły nam do niego zdjęć z licznych rekonstrukcji historycznych.

Wydawnictwo było bezpłatne i dystrybuowane głównie wśród młodzieży w wieku 12-18 lat z woj. lubelskiego. Wspomogły nas w tym m.in.: instytucji kultury (jak biblioteki publiczne) oraz szkolne; przekazywaliśmy je jako

nagrody laureatom konkursów historycznych; poprzez organizacje obywatelskie zajmujące się edukacją historyczną oraz kultywowaniem i upowszechnianiem tradycji walk o niepodległość i suwerenność RP; podczas wydarzeń historycznych organizowanych lub współorganizowanych przez FN, (szczególnie w ramach obchodów 160. rocznicy wybuchu Powstania).

Dotarliśmy z nim do terenów wiejskich Lubelszczyzny gł. z tzw. pasów nadbużańskiego (dzięki wsparciu niezastąpionych oficerów SG z wielu PSG Nadbużańskiego oddziału SG) oraz nadwiślańskiego – jednych z uboższych terenów naszego województwa.

Z racji na ograniczony nakład zainteresowani – indywidualne osoby - mogły otrzymać publikacje (do wyczerpania nakładu) w biurze Fundacji Niepodległości. Dzięki tak szeroko zakrojonej dystrybucji przyczyniliśmy się do podniesienia wiedzy o historii i bohaterach Powstania Styczniowego na Lubelszczyźnie, przyczyniając się do rozwoju świadomości narodowej i podtrzymania tradycji.

Patronat medialny nad publikacją objęło Radio Wnet.

8. Grupa Edukacji Historycznej (GEH) i Muzea Fundacji Niepodległości

Rekonstruktorzy GEH wielokrotnie wykonywali oprawę wielu świąt państwowych i uroczystości wraz z oryginalnym sprzętem bojowym – eksponatami Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie m.in. ww 3 Maja, 15 sierpnia czy 11 listopada.

Do zakresu działania Muzeum należy gromadzenie, przechowywanie, konserwowanie, udostępnianie i upowszechnianie zbiorów, dotyczących historii Polskich Sił Zbrojnych. Muzeum gromadzi w szczególności: pojazdy wojskowe, umundurowanie, wyposażenie wojskowe, broń (zgodnie z obowiązującymi przepisami pozbawioną w sposób trwały cech użytkowych), odznaczenia i odznaki wojskowe, dokumenty i fotografie. Prezentuje ono wyjątkową kolekcję historycznych pojazdów w barwach jednostek 2. Korpusu Polskiego (walczącego we Włoszech pod dowództwem gen. Władysława Andersa – między innymi pod Monte Cassino) oraz w barwach jednostek 1. Dywizji Pancerniej (walczącej w północnej Europie, pod dowództwem gen. Stanisława Maczka). Jest aktywnie obsługiwane przez rekonstruktorską Grupę Edukacji Historycznej Fundacji Niepodległości. Fundacja Niepodległości pragnie w ten sposób przypomnieć wysiłek wojenny i ofiarę polskich żołnierzy, walczących na wszystkich frontach II wojny światowej o wolność Ojczyzny.

Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie było odwiedzane przez zorganizowane grupy – głównie uczniowskie i przedszkolne jak również przez indywidualne osoby zainteresowane dziejami oręża polskiego.

Głównie jednak gościliśmy w Muzeum Polskich Sił Zbrojnych grupy młodzieży szkolnej. 13 i 14 listopada dla podopiecznych Domowej Szkoły im. Dzieci z Fatimy przeprowadziliśmy tzw. Lekcje z Misiem Wojtkiem. podobne miały miejsce 16 grudnia.

Przyjmował je z reguły P. Robert Michalak wraz z rekonstruktorami Grupy Edukacji Historycznej Fundacji Niepodległości.

Uczniowie zwiedzając Muzeum zapoznawali się z oryginalnymi eksponatami mogąc ich dotknąć, usiąść za kierownicą czy spróbować postrzelać „na sucho”. *Najlepsze zdjęcia pamiątkowe przedstawiciele młodego pokolenia wykonywali z oryginalnym uzbrojeniem i w takim umundurowaniu.*

- a) 18 maja to jedna z najważniejszych dat w kalendarzu GEH; jak wyżej opisano rekonstruktorzy FN z okazji 79. rocznicy zwycięstwa 2 Korpusu Polskiego w bitwie o Monte Cassino zorganizowali uroczystość złożone m.in. z Apelu Pamięci oraz składania kwiatów i zniczy przez liczne delegacje władz, organizacji kombatanckich oraz wielu rodzajów służb mundurowych przed pomnikiem „Bohaterom Monte Cassino” w Lublinie. (jest to pomniejszona replika oryginalnego pomnika z Italii, zaś ta stanęła w naszym mieście staraniem m.in. FN).
- b) 8 czerwca na zaproszenie Fundacji Nowy Staw eksponaty z Muzeum Motoryzacji w Lublinie (naszej Fundacji) uświetniły Piknik Rowerowy w Nasutowie przy ośrodku Dom Nasutów. W tym roku licznie zgromadzonym uczestnikom z racji na słoneczną pogodę zaprezentowaliśmy kilka pojazdów z kolekcji na stałe eksponowanej przy ul. Skromnej 5 w Lublinie.
- c) **6 listopada** rekonstruktorzy z Grupy Edukacji Historycznej Fundacji Niepodległości odtwarzający PSZ na Zach. uświetnili w stolicy premierę **historycznego filmu dokumentalnego pt. „Pancerne ramię 2. Korpusu”**. Oprawę wydarzenia obok kolegów z GEH występujących oczywiście w oryginalnym umundurowaniu oraz z takim uzbrojeniem i wyposażeniem stanowił również eksponat z naszego Muzeum Polskich Sił Zbrojnych Daimler „Dingo” Mk II. To oryginalny opancerzony wóz zwiadowczy z Dowództwa 2 Korpusu Polskiego oznaczony na pancerzu napisem „NADZIEJA” (z 6. Pułku Pancernego „Dzieci Lwowskich” 2. Warszawskiej Brygady Pancерnej). Uroczysty premierowy pokaz miał miejsce w Centralnej Bibliotece Wojskowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Wspomniany film w reżyserii Norberta Rudasia, zrealizowany został właśnie przez tą bibliotekę dla Telewizji Polskiej (linki w pkt. 10 niniejszego sprawozdania – poniżej).
- d) W dniach 19-25 sierpnia, w 80. rocznicę lądowania aliantów w Normandii odbyła się jubileuszowa dziesiąta inscenizacja wydarzenia na Helu. D-Day Hel 2024. Po raz kolejny wzięli w nim udział nasi rekonstruktorzy z **Grupy Edukacji Historycznej (GEH)**. Z zasobów **Muzeum Polskich Sił Zbrojnych w Lublinie Fundacji Niepodległości** zaprezentowane zostały: półgąsienicowy transporter opancerzony z przeciwlotniczą baterią 4 najcięższych karabinów maszynowych kal. 12,7mm **Halftrack M16 w barwach 1 Pułku Artylerii Przeciw Lotniczej Lekkiej 1 Dywizji Pancерnej gen. Maczka**; opancerzony **wóz zwiadowczy Daimler Dingo** w barwach Dowództwa 2 Korpusu Polskiego; samochód tzw. „Jeep” - **Willys Ford GPW**. Rekonstruktorzy GEH przedstawiali sylwetki żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie z pełnym uzbrojeniem oraz wyposażeniem.

Oczywiście furrorę – zwłaszcza wśród dzieci – zrobił jak zwykle wyjątkowy żołnierz 2 Korpusu Polskiego gen. Andersa - kpr. miś Wojtek.

- e) 28 września w Chodlu (powiat opolski na Lubelszczyźnie) miała miejsce uroczystość związana z żołnierzami II Korpusu Polskiego. Na grobach Karola Jastrzębskiego i Bolesława Czerniaka, dwóch żołnierzy gen. Andersa walczących w 1944r. pod Monte Cassino, pochowanych na chodelskim cmentarzu, umieszczone zostały urny z ziemią pochodzącą z pola tej bitwy. Zgromadzeni w asyście rekonstruktorów Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie m.in. z GEH Fundacji Niepodległości dokonali tego na miejscowym cmentarzu. *Przedstawiciele Fundacji tradycyjnie zapalili podczas uroczystości dla uczczenia jej bohaterów białe i czerwone znicze.*

- f) W wigilię święta niepodległości niedzielę **10 listopada przedstawiciele Fundacji Niepodległości – rekonstruktorzy z Grupy Edukacji Historycznej (GEH) wzięli udział w XI Pikniku Patriotycznym przy parafii Matki Bożej Częstochowskiej w Józefowie.**

Po Mszy św. w intencji Ojczyzny miał miejsce Apel Pamięci oraz złożenie kwiatów pod tablicami pamiątkowymi na miejscu. Ekspozycje w plenerze przygotowali żołnierzy WOT oraz GEH - wystawili historyczne pojazdy stanowiące eksponaty Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w Lublinie.

Ponadto FN prowadzi Muzeum Motoryzacji w Lublinie oraz Galerię SKROMNA (obrazy, polskie malarstwo).

9. Członkowie i współpracownicy Fundacji Niepodległości byli doceniani w różnych formach:

- a) W dniu Edukacji Narodowej 14 października 2024 roku podczas XI Lubelskie Forum Organizacji Obywatelskich Fundacja Niepodległości wyróżniona została **medalem 550-lecia Województwa Lubelskiego** nadawanym przez Marszałka Województwa Lubelskiego. Doceniono w ten sposób wkład naszej fundacja w utrwalanie dziedzictwa historycznego, kształtowanie postaw patriotycznych i co szczególnie dziś ważne proobronnych.
- b) 19 października w Piaskach podczas 9. Marszu Szlakiem „LALUSIA” za wieloletni udział i wkład w organizację tego wydarzenia wyróżniony odznaką pamiątkową Rajdu został reprezentant Fundacji Niepodległości. Odebrane z rąk Komendanta Rajdu wyróżnienie – odznaczenie jest tym cenniejsze, że jego przyznanie odbywa się w uzgodnieniu z Markiem Franczakiem (synem upamiętnianego Bohatera oraz jego rodziną).

10. Media szeroko informowały o działaniach Fundacji Niepodległości – zarówno regionalne, jak i ogólnopolskie. Dotyczy to zwłaszcza Telewizji Publicznej np. Święto Strzelca Konnego w Hrubieszowie, jak i wielu wydarzeń objętych patronatem Fundacji. Zwłaszcza efektownie wypadają – w relacjach gł. TVP Lublin – defilady historycznych pojazdów bojowych z Muzeum Polskich Sił

Zbrojnych w Lublinie wraz z rekonstruktorami Grupy Edukacji Historycznej w umundurowaniu z epoki.

22 lutego w Instytucie Dziedzictwa Myśli Narodowej miała miejsce debata ekspercka pt.: „Żołnierze Wyklęci – czy warto zachować o nich pamięć?” z udziałem m.in. dr. hab. K. Szwaagrzyka (z-ca Prezesa IPN). Wśród panelistów wystąpi Jacek Bury, który jako członek zarządu Fundacji Niepodległości był w 2013 r. koordynatorem projektu „Rok Żołnierzy Wyklętych”. Wówczas jeden z pierwszych i największych – całoroczny – projektów przywracających pamięć Niezłomnych Żołnierzy Wyklętych.

Link do transmisji na żywo

<https://youtube.com/live/mwcArREGnd0?feature=share>

11. Inne działania:

- a) W Światowy Dzień Chorego – niedziela, 11 lutego - CARITAS przy Parafii NMP Królowej w Józefowie k. Legionowa podczas karnawałowego spotkania z niespodzianką zorganizowało aukcje na rzecz tych osób. Fundacja Niepodległości tradycyjnie wsparła organizatorów naszymi produktami.
Uzyskany dochód przeznaczono w 1/2 na pomoc związaną ze sfinansowaniem rehabilitacji i leczenia chorych Podopiecznych parafialnego Caritas, zaś połowę wsparte zostanie polskie Hospicjum im. Bł. Ks. Michała Sopoćki w Wilnie.
- b) 3 kwietnia 2024 r. Fundacja Niepodległości wzięła udział w „Targach Projektów Regionalnych Funduszy Europejskich 2024”. Wydarzenie odbyło się w Lubelskim Parku Naukowo-Technologicznym S.A. Wystawcami byli Beneficjenci, z którymi WUP w Lublinie podpisał umowy na realizację projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
- c) Z okazji obchodów tegorocznego Święta Niepodległości do Młynów Rothera w Bydgoszczy - Bydgoskiej Strefy Gier Bez Prądu przekazaliśmy naszą grę strategiczną „First to Fight” oraz „Bohaterowie Wykleci”. W nasze gry nadal można zagrać w ramach imprez organizowanych przez BSGbP na pięknej Wyspie Młyńskiej w centrum Bydgoszczy.

Ponadto Fundacja realizowała projekty:

- Integrator - nowa szansa dla uchodźców z Ukrainy (NOWEFIO)
Projekt skierowany do uchodźców wojennych z Ukrainy, którzy planują pozostanie w Lublinie i gminach ościennych minimum 4 miesiące i dłużej. Celem głównym projektu jest poprawa samoorganizacja społeczna poprzez działania integracyjne i ułatwiające funkcjonowanie w nowej społeczności tj. kurs języka i kultury polskiej, doradztwo obywatelskie.
- Modernizacja działalności Fundacji Niepodległości (KPO)
Zakup sprzętu w ramach Programu „Odporność oraz Rozwój Ekonomii Społecznej i Przedsiębiorczości Społecznej” na lata 2022-2025

Realizacja projektów dofinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – jako lider realizacji :

FELU.08.03-IP.02-0056/23 Praca – klucz do integracji! UP Lublin
Celem projektu była poprawa sytuacji społecznej i wzrost zdolności do zatrudnienia 30 osób dorosłych będących obywatelami państw trzecich, legalnie przebywających w Polsce poprzez skorzystanie ze zindywidualizowanego i kompleksowego wsparcia.

FEWM.09.03-IZ.00-0001/23 Aktywność - klucz do integracji UMW W-M
Celem głównym projektu była poprawa sytuacji społecznej osób dorosłych, będących obywatelami państw trzecich, legalnie przebywających w Polsce zamieszkujących w województwie warmińsko-mazurskiego, poprzez skorzystanie ze zindywidualizowanego i kompleksowego wsparcia, które umożliwi pełniejsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie i przyspieszy integrację z lokalną społecznością.

FERS.04.06-IP.04-0026/23 Nowa Perspektywa dla Rozwoju NGO KPRM
Nabycie kompetencji eksperckich przez 400 osób, przedstawicieli min. 66 organizacji pozarządowych (członków zarządu, pracowników, wolontariuszy), zamieszkujących na terenie kraju, w zakresie niezbędnym do prawidłowego udziału w procesie stanowienia prawa; poprzez udział w wysokiej jakości szkoleniach.

FEMA.08.04-IP.01-01B4/23 Nowy kraj - nowa szansa! MJWPU
Celem głównym projektu była poprawa sytuacji społecznej i wzrost zdolności do zatrudnienia 50 os. dorosłych, będących Obywatelami Państw Trzecich (OPT), legalnie przebywających w Polsce, wzrost zdolności do efektywnego wsparcia aktywności społeczno-zawodowej OPT wśród 40 osób z otoczenia OPT poprzez skorzystanie ze zindywidualizowanego i kompleksowego wsparcia w projekcie.

oraz jako partner :

FELU.10.06-IZ.00-0075/23 Cyfrowy świat na wyciągnięcie ręki UMWL
Projekt był skierowany do 50 dorosłych osób o niskich umiejętnościach podstawowych, zgłaszających z własnej inicjatywy chęć podnoszenia, uzupełnienia umiejętności, kompetencji cyfrowych.

FESW.08.05-IZ.00-0062/23 Bilet do cyfrowego świata UMWŚ
Nabycie umiejętności podstawowych w zakresie korzystania z technologii cyfrowych przez 150 dorosłych osób o niskich umiejętnościach podstawowych, zgłaszających z własnej inicjatywy chęć podnoszenia, uzupełnienia umiejętności, kompetencji, które pracują, zamieszkują lub przebywają na terenie woj. świętokrzyskiego (miasta średnie), w szczególności: osoby starcze, osoby o niskich kwalifikacjach, pozostające bez zatrudnienia.

FELU.08.03-IP.02-0067/23 Integracja to Twoja szansa WUP Lublin
Główny cele projektu stanowiła aktywizacja zawodowa i integracja społeczna obywateli państw trzecich, legalnie przebywających/zamieszkujących na terenie województwa lubelskiego, w wieku powyżej 18 roku życia i znajdujących się w trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej, poprzez skorzystanie z kompleksowego zindywidualizowanego wsparcia dopasowanego do potrzeb, którego rezultatem będzie nabycie kwalifikacji przez min. 32 UP, podjęcie pracy przez min. 12 UP, poprawa sytuacji społecznej przez min. 32 UP.

FEMA.06.04-IP.02-00U9/23 Aktywnie W Kierunku Zatrudnienia WUP Warszawa

Głównym celem projektu było podniesienie aktywności zawodowa i zdolność do podjęcia zatrudnienia skutkującej: polepszeniem sytuacji na rynku pracy 60 kobiet oraz podniesieniem wiedzy w zakresie równości szans K i M ; zamieszkujących na terenach defaworyzowanych podregionu radomskiego; dzięki udziałowi w formach wsparcia zaproponowanych w projekcie, dopasowanych indywidualnie do potrzeb odbiorczyń

FEWM.06.05-IZ.00-0064/23 Kompetentni UMW W-M

Celem głównym projektu było podniesienie poziomu umiejętności podstawowych zgodnie z indywidualnymi potrzebami przez z 80 osób zamieszkujących/uczących się/pracujących w powiatach województwa warmińsko-mazurskiego, które z własnej inicjatywy zgłaszają chęć podniesienia kompetencji poprzez realizację dopasowanej oferty edukacyjnej, wynikającej z przeprowadzonej diagnozy potrzeb oraz zapewnienie indywidualnego wsparcia doradcy przez całą ścieżkę edukacyjną i walidacji nabytych umiejętności.

FEWM.06.05-IZ.00-0062/23 Akademia Kompetencji UMW W-M

Projekt miał na celu podniesienie poziomu umiejętności podstawowych zgodnie z indywidualnymi potrzebami przez 80 osób, znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji w tym i z własnej inicjatywy zgłaszają chęć podniesienia kompetencji poprzez realizację dopasowanej oferty edukacyjnej.

FELU.08.01-IP.02-0164/23 Zamojska Akademia Aktywności WUP Lublin

Projekt był ukierunkowany na wsparcie aktywnego włączenia społecznego oraz zwiększenie zdolności do zatrudnienia osób biernych zawodowo znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji. Projekt oferował kompleksowe wsparcie odpowiadające na indywidualne potrzeby i możliwości uczestników/czek projektu oraz korespondujące z zapotrzebowaniem lokalnego rynku pracy.

FEPM.05.11-IZ.00-0018/23 Dziś aktywni - jutro pracujący UMWP

Celem głównym projektu był wzrost zdolności do zatrudnienia poprzez podniesienie potencjału zawodowego i kapitału społecznego 70 osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, pozostających bez zatrudnienia.

Wszystkie w/w działania mieściły się w realizacji celów statutowych, a w szczególności: ochrony i popularyzacji historycznego i kulturalnego dziedzictwa narodowego prowadzenia i wspierania działalności badawczej i edukacyjnej dotyczącej historii Polski, podtrzymania tradycji narodowej, niepodległościowej i solidarnościowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturalnej w Polsce oraz na ziemiach wchodzących w przeszłości w skład Rzeczypospolitej, zabezpieczania i ewidencjonowania miejsc, pamiątek i zbiorów związanych z dziedzictwem historycznym i kulturalnym Polski.

Lublin 19.12.2025 r.